EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 9.11.2012
COM(2012) 646 final

2012/0308 (NLE)

Ettepanek:

# NÕUKOGU OTSUS

## millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu seisukoht Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus Tadžikistani Vabariigi ühinemise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooniga

# SELETUSKIRI

## I. SISSEJUHATUS

Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmete ja Tadžikistani Vabariigi vahelised läbirääkimised Tadžikistani WTOga ühinemise tingimuste üle on jõudnud lõppjärku. Nimetatud läbirääkimised algasid pärast seda, kui Tadžikistani Vabariik 2001. aastal esitas liikmeks saamise taotluse, ning on kestnud 11 aastat.

Enne kui Euroopa Liit saab ametlikult anda oma toetuse Tadžikistani Vabariigi ühinemiseks WTO-ga, peab nõukogu võtma vastu otsuse, millega kiidetakse heaks ühinemise tingimused.

Järgmisena on esitatud ühinemistingimuste kokkuvõte.

## II. TADŽIKISTANI VABARIIGI WTO-GA ÜHINEMISE TINGIMUSTE KOKKUVÕTE MAJANDUSALADE KAUPA

***Kohustuste loetelu***

Tadžikistani keskmine lõplik seotud tollimaksumäär ühinemiskavas on 7,5%.

Põllumajandustoodete keskmine lõplik seotud tollimaksumäär on pisut kõrgem (8,6%) kui vastav suurus tööstustoodete puhul (7%)

Tadžikistan rakendab lõplikke seotud tollimaksumäärasid 5 aastat alates ühinemise kuupäevast.

Keskmised tollimaksumäärad on üsna mõistlikud, võttes arvesse Tadžikistani majanduse suletust ja väiksust. Varem on võrreldava suurusega majanduste puhul ELil olnud tavaks pidada selliseid tollimaksumäärasid mõistlikeks.

***Tööstuskaubad***

- Mittepõllumajanduslike toodete keskmine lõplik seotud tollimaksumäär on 7%.
- Kõrgeim lõplik seotud tollimaksumäär kehtestatakse jalatsitele, mille puhul keskmine maksumäär on 20% ja kõrgeim maksumäär 30%, ja tekstiilile, mille puhul on keskmine 10% ja kõrgeim 30%.
- Tadžikistan ühineb infotehnoloogia lepinguga (ITA), mistõttu kaovad 5 aastaga Tadžikistani ITA valdkonna tollimaksud.

***Põllumajandustooted***

- Põllumajandustoodete keskmine lõplik seotud tollimaksumäär on 8,6%.
- Põllumajandustoodete kõrgeimad tollimaksumäärad on üsna mõistlikud: värsketele tomatitele 23% ja teatavate muude värskete köögiviljade, juustu ja tubaka puhul kas 15% või pisut üle 15%.

***Teenused***

Tadžikistani konkreetsete teenuste nimekiri on väga heakskiitu vääriv, kui võtta arvesse selle riigi majanduse suurust. Tadžikistan võtab olulised turulepääsu ja võrdse kohtlemisega seotud riiklikud kohustused mitmesugustes teenustesektorites, mis hõlmavad kutseteenuseid, arvuti-, teadus- ja arendus-, rentimis- ja liisimis- ja muid ettevõtlusteenuseid, sideteenuseid (kulleri- ja telekommunikatsiooniteenused), ehitus-, jaotus-, eraharidus-, keskkonna-, finants- (kindlustus- ja pangandus-), tervise-, turismi-, puhke- ja transporditeenuseid.

***Ühinemisprotokollis sisalduvad kohustused***

Ühinemisprotsessi viimases, mitmepoolses etapis püüdsid WTO liikmed koos tagada Tadžikistani kaubandusseaduste ja -institutsioonide põhimõttelist vastavust WTO eeskirjadele ja kokkulepetele, pannes need kirja ühinemisprotokolli ja töörühma aruandesse. ELi seisukohast on eriti tähtsad järgmised küsimused:

Riiklik omand, privatiseerimine ja riikliku kaubanduse ettevõtted

Alates ühinemispäevast sooritavad Tadžikistani riiklikud kaubandusettevõtted (sealhulgas riigi omanduses ja riigi kontrolli all olevad ettevõtted, eelis- ja ainuõigustega ettevõtted ja ühisettevõtted) ostu- ja müügitehinguid, kui neid ei sooritata otseselt valitsuse vajadusteks ja tarbeks, ainuüksi ärilistel põhimõtetel. Tadžikistan on kinnitanud, et sellised riiklikud kaubandusettevõtted annavad teiste liikmete ettevõtetele äritavaga kooskõlas olevad piisavad samaväärsed võimalused konkureerida Tadžikistani riiklikele äriettevõtetele müümisel ja neilt ostmisel. Ei tehta mingeid kitsendusi materjalide ekspordile, et tagada märkimisväärsete materjalikoguste olemasolu kodumaisele töötlevale tööstusele eesmärgiga selliste kodumaiste ettevõtete eksporti kasvatada või neid ettevõtteid kaitsta.

Kauplemisõigused

Tadžikistan annab ühinemispäevast alates kõikidele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, sõltumata sellest, kas nad asuvad või kas neil on investeeringuid Tadžikistanis, õiguse tegutseda kõikide Tadžikistani importimiseks lubatud toodete importijana kõikidel müügitasanditel. Ühinemispäevast alates antakse mittediskrimineerival ja mitteomavolilisel viisil täielik importimise ja eksportimise õigus; äriregistrisse kandmist või importimis- või eksportimisõiguste taotlemist nõutakse ainult tollimise ja maksustamise eesmärgil; lisaks ei sõltu kõnealuste õiguste andmine investeeringute tegemisest Tadžikistani, kõnealused õigused ei anna Tadžikistanis müügiõigust ega põhjusta kaubandusele tõkkeid.

Infotehnoloogia leping (ITA)

Tadžikistani Vabariik on esitanud oma ITA kava ITA komiteele kontrollimiseks kooskõlas ITA menetlusega, et Tadžikistani Vabariik saaks WTO liikmeks saamisel ühineda ITAga.

Tolliväärtuse määramine

Ühinemispäevast kohaldab Tadžikistan tolliväärtuse määramise õigusakte, -norme ja tavasid, sealhulgas selliseid, millega hoitakse ära kauba hindamist alla selle väärtuse, kooskõlas WTO lepinguga, sealhulgas 1994. aasta GATTi I artikkel, WTO leping 1994. aasta GATTi VII artikli rakendamise kohta ja I lisa (tõlgendavad märkused).

Ekspordimaksud

Tadžikistan on võtnud ulatuslikud kohustused eksporditollide piiramiseks.

Riigihankeleping

Tadžikistan on kinnitanud valmisolekut ühineda WTO riigihankelepinguga. Tadžikistan saab WTOga ühinemisel lepingu vaatleja staatuse ja ta esitab ühe aasta jooksul alates WTOga ühinemisest lepingu osaliseks saamise avalduse koos ettepanekuga osalemise ulatusest.

Tsiviilõhusõidukite kaubandus

Tadžikistanist saab WTOga ühinemisel WTO tsiviilõhusõidukitega kauplemise lepingu osaline.

## III. SOOVITUS

Esitades Tadžikistani Vabariigi WTOga ühinemise tingimused nõukogule heakskiitmiseks, on komisjon seisukohal, et nimetatud tingimused moodustavad tasakaalustatud ja ulatusliku kogumi turu avamisega seotud kohustustest, mis toovad märkimisväärset kasu nii Tadžikistanile kui ka tema WTO partneritele.

2012/0308 (NLE)

Ettepanek:

# NÕUKOGU OTSUS

## millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu seisukoht Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus Tadžikistani Vabariigi ühinemise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooniga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91, artikli 100 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 4 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 29. mail 2001. aastal esitas Tadžikistani Vabariigi valitsus Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutava Marrakeši lepingu XII artikli kohaselt taotluse kõnealuse lepinguga ühinemiseks.

(2) 18. juulil 2001 moodustati Tadžikistani Vabariigi ühinemist käsitlev töörühm, et jõuda kokkuleppele ühinemistingimuste osas, mis oleksid vastuvõetavad nii Tadžikistani Vabariigile kui ka kõigile WTO liikmetele.

(3) Komisjon pidas liidu nimel läbirääkimisi turu avamisega seotud mitmesuguste Tadžikistani Vabariigi võetavate, Euroopa Liidule huvipakkuvate kohustuste üle.

(4) Nimetatud kohustused on nüüd kirja pandud Tadžikistani Vabariigi WTOga ühinemise protokolli.

(5) WTOga ühinemine avaldab eeldatavasti soodsat ja kauakestvat mõju Tadžikistani Vabariigi majandusreformidele ja jätkusuutlikule arengule.

(6) Seepärast tuleks ühinemisprotokoll heaks kiita.

(7) WTO asutamislepingu XII artiklis on sätestatud, et ühinemistingimustes lepivad kokku ühinev riik ja WTO ning WTO poolt kiidab ühinemistingimused heaks WTO ministrite konverents. WTO asutamislepingu IV artikli lõikes 2 on sätestatud, et ministrite konverentsi istungite vaheaegadel täidab selle ülesandeid peanõukogu.

(8) Seepärast tuleb määrata kindlaks liidu võetav seisukoht WTO peanõukogus Tadžikistani Vabariigi ühinemise kohta WTOga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Euroopa Liit võtab Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus seisukoha, et Tadžikistani Vabariigi ühinemine WTOga tuleb heaks kiita.

*Artikkel 2*

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*